

Obvodné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

4. ročník, školský rok 2011/12

Testové úlohy pre kategóriu C (9. ročník ZŠ a 4. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük

1.* Állapítsátok meg, hogy az alábbi fogalmak és nevek az ókori Róma történelmének melyik korszakába tartoznak.

*Romulus, pun háborúk, Gracchus fivérek, tetrarchia, Néró, etruszk uralkodók,
II. Tarquinius Superbus, Konstantínopolis(Konstantinápoly)megalapítása, Gaius Iulius Caesar*

2.* A római köztársaságot res publicának nevezték. Az alábbiak közül válasszátok ki az adott fogalom megfelelőjét.

- a) közérdek;
- b) népuralom;
- c) nyilvános ügy.

3.* Tizenketten voltak, és jelük a vesszőnyaláb volt, melyhez egy bárdot kötöttek. Hogy nevezték őket?

- a) rektorok;
- b) lektorok;
- c) liktorok.

4.* Töltsétek ki a válaszlapon található táblázatot. Az állítások összefüggenek a római köztársaság **legmagasabb hivatalának** elfoglalásával.

	Békeidőben és a hódító hadjáratok idején	Az állam rendkívüli veszélyeztetettsége idején
Hogyan nevezték a hivatalnokokat		
A hivatalnokok száma (ugyanabban az időszakban)		egy
Mennyi ideig maradhattak az adott tisztségne	1 év	

5.* A római birodalom közismert építménye volt a Cloaca maxima. Az alábbi lehetőségek közül válasszátok ki, melyik városban létesült az építmény és mire szolgált.

- a) Konstantínopol, Jeruzsálem, Róma, Athén
- b) kövezett út, szennyacsatorna, akvadukt, szentély

6.* A képen az ókori Róma fontos jogi dokumentumának egy részét láthatjátok. A dokumentum Kr. e. 5. században keletkezett. Válaszoljatok az alábbi kérdésekre.

- a) Hogy nevezik az említett jogi dokumentumot?
- b) A dokumentum rendezte a viszonyt az ókori Róma lakosságának két fontos rétege között. Kik alkották a két réteget?
- c) A jogi dokumentumot kőtáblába vésték és nyilvános helyen függesztették ki. Igaz-e ez az állítás?

7.* Az ókori Róma korszakához kapcsolódik a „Pyrrhos-i győzelem” kifejezés.

- a) Ki volt Pyrrhos?
- b) Kinek az oldalán állt? Róma oldalán, vagy Róma ellenségeinek oldalán?
- c) Röviden magyarázzátok meg, mit jelent az adott kifejezés?

8.* Az ókor legjelentősebb hadvezérei közé tartozott. Az egyik hadjárata idején elefántokkal is átkelt az Alpokon.

- a) Ki volt ez a hadvezér?
- b) Honnét származott?
- c) Melyik állam tartozott a legfőbb ellenségei közé?

9.* A válaszíven kapcsoljátok a felsorolt személyiségeket a triumvirátusokhoz.

Octavius, Crassus, Marcus Antonius, Pompeius, Caesar, Lepidus

10.* Javítsátok ki a hibákat az alábbi szövegben. A vastagbetűs szavak helyesek és nem lehet ezeket megváltoztatni. Segítségül szolgál a mellékelt kép, melyen a témával kapcsolatos történelmi film egyik jelenete látható.

A kijavított szöveget írjátok a válaszlapra.

*Kr.u./i.sz. 73 –ban **Itáliában** nagy parasztfelkelés tört ki. Hadseregük alapját a fellázadt katonák alkották, akiket **Spartanus** vezetett. Némelyik ütközetben legyőzték a **római** légiót. Végül sikerült a Római birodalom határain kívül kerülniük.*

11.* Alkossatok párokat az alábbi latin kifejezésekből és társítsátok a magyar megfelelőikhez.

a) pretoriánus	1) 4 –es császárság
b) tetrarchia	2) a légió legmagasabb rangú vezére
c) liktor	3) a császár „kíséretének” tagja
d) limes Romanus	4) római hivatalnok
e) legátus	5) Róma védvonala

12.* Miről ismert Pompei városa?

13.* Kapcsoljátok a római provinciákhoz az államot, amelyhez jelenleg tartoznak.

a) Hispánia	1) Magyarország
b) Gallia Transalpina	2) Ausztria
c) Noricum	3) Olaszország
d) Pannónia	4) Franciaország
e) Gallia	5) Spanyolország

14. Az alábbiak közül válasszátok ki, mi váltotta ki az 1. világháborút?

- a) az államok közti vallási ellentétek;
- b) harc a gyarmatokért és a gazdasági előny;
- c) kulturális ellentétek Európában.

15. Az első világháború alatt melyik államok alkották az Antantot? Válasszátok ki a helyes választ.

- a) Ausztria-Magyarország és Németország;
- b) Oroszország és Franciaország;
- c) Oszmán Birodalom és Franciaország.

16. A mellékelt ábrán két jelentős személyiség látható. 1916 februárjában Párizsban ők alapították meg a Csehszlovák Nemzeti Tanácsot.

- a) Nevüket írjátok le a válaszívbé.
- b) Az ábráról hiányzik az a szlovák politikus, aki az említett tanács alelnöke lett. Hogy hívták?

17. Az 1. világháború melyik frontján folyt a harc Verdunért?

- a) a nyugati fronton;
- b) a keleti fronton;
- c) a déli fronton.

18. A mellékelt térképen egy folyót jelöltünk meg. Nevezetek meg két jelentős államot, melyek csapatai ennél a folyónál 1918-ban egymás ellen küzdöttek.

19. Melyik négy új fegyvert használtak először az első világháború idején? Válasszátok ki ezeket az alább felsoroltak közül: *tankok, ágyúk, tengeralattjárók, repülőgépek, puskák, harci hajók, rakéták, harci gázok.*

20. Az alábbi európai államok közül melyik négy nem vett részt az első világháborúban.

Belgium, Hollandia, Románia, Dánia, Svájc, Bulgária, Olaszország, Svédország, Görögország

21. Az első világháború után melyik évben és hol kezdődtek a béketárgyalások? Válasszátok ki a helyes választ.

- a) Párizs, 1919;
- b) London, 1919;
- c) Párizs, 1917.

22. Az első világháború után az államok közti esetleges konfliktusokat egy új szervezet volt hivatott rendezni. Válasszátok ki az alábbi lehetőségek közül a megfelelőt (a) és írjátok le a konfliktuskezelés módját, melyet az adott szervezet érvényesíteni szándékozott (b).

- a) Egyesült Nemzetek Szervezete, Népszövetség, Észak – atlanti Szerződés
- b) közös csapatok bevetésével, diplomáciai tárgyalásokkal, a szervezet legfőbb államainak rendelete szerint

23. Milyen építészeti stílus keletkezett a 19. és a 20. század fordulóján? Válasszátok ki a helyes választ.

- a) reneszánsz;
- b) szecesszió;
- c) recesszió.

24. Európa államaiban mi okozta a fasizmus és a náciizmus létrejöttét? Válasszátok ki a helyes választ.

- a) vallási és kulturális ellentétek;
- b) gazdasági válság és az államhatalomért folytatott belső harc;
- c) a harmadik világ bevándorlói ellen irányuló mozgalom.

25. Több politikusnak volt ragadványneve, vagy ma is ismeretes származék neve. Ide tartoztak az orosz bolsevikok Lenin és Sztálin is.

Mi szerint kapta a nevét Lenin:

- a) város;
- b) folyó;
- c) állat.

Mi a jelentése oroszul Sztálin nevének:

- a) bronz;
- b) ón;
- c) acél.

26. Az első világháborút követően, az alábbi európai országok közül melyik **állam nem új** ?

- a) Észtország;
- b) Szerb- Horvát- Szlovén Királyság, később Jugoszlávia;
- c) Románia.

27. A kisantant szövetséget az európai államok saját védelmük érdekében a szomszédos államok követeléseivel szemben hozták létre. Válaszoljatok az alábbi kérdésekre.

- a) Soroljatok fel három államot, mely a kisantant tagja volt.
- b) Mely két állam követeléseivel szemben irányult a szövetség.

28. Az egyik híres festő képén (az alábbi reprodukción) a polgárháború idején 1937-ben egy spanyolországi város ellen indított német barbár repülőtémadás látható.

Ki festette a képet és milyen stílusban?

29. Az ábrán látható férfi az Agrárpártban töltött be jelentős tisztséget és első szlovák politikusként a csehszlovák kormány elnöki posztjára került. Válaszoljatok az alábbi kérdésekre.

- a) Ki volt ez a politikus?
- b) Mektől-meddig volt kormányelnök? Írjátok le a pontos éveket.
- c) Részt vett aktívan a politikai életben az első világháború előtt is?

30. 1938 szeptemberében négy európai nagyhatalom aláírta a müncheni egyezményt.

Válaszolatok az alábbi kérdésekre.

- a) Mely államok írták alá az egyezményt?
- b) Az egyezmény aláírásának köszönhetően melyik állam ért el a legtöbbet?
- c) Melyik európai ország veszített a legtöbbet?

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: Mgr. Ľubomír Staňo

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2011